

**ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА НАБЛЮДЕНИЕТО НА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА ШУМЕН 2014-2020г.
за 2019г.**

Въведение

Общинският план за развитие (ОПР) на Община Шумен (2014-2020 г.) е разработен в съответствие със Закона за регионалното развитие, Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие и Методическите указания на МРРБ за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България, Регионални планове за развитие на районите от ниво 2, Областни стратегии за развитие и Общински планове за развитие. При изготвянето на стратегическата рамка на плана са отчетени целите на европейската кохезионна политика и приоритетите за развитие на регионите на ЕС, определени със Стратегията “Европа 2020” и с други общоевропейски документи на политиката на сближаване, транспонирани в Националната програма „България 2020” и Националната стратегия за регионално развитие на република България в периода 2012-2022 г., Регионалният план за развитие на Североизточния район и Областната стратегия за развитие на Област Шумен за настоящия програмен период. Планът е приет с решение № 712 от 29.05.2014г. на Общински съвет – Шумен.

Съгласно чл. 24, т. 4 от Закона за регионалното развитие Общинският съвет одобрява годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината.

Общи условия за изпълнение на Общинския план за развитие

Общинският план за развитие съдържа задължителните елементи: анализ на изходната ситуация за предходния програмен период 2007 – 2013г.; цели и приоритети за развитие на общината; индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана; индикатори за наблюдение и оценка на плана; необходимите действия по наблюдение, оценка и актуализация на плана; описание на необходимите действия за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност; програма за реализация на ОПР и предварителна оценка на ОПР. Посочените компоненти имат логическа последователност и взаимна обвързаност, като аналитичната част на документа е основа за формулиране на стратегическата част, а дефинираните подходи и механизми за управление, наблюдение и оценка осигуряват практическото изпълнение и постигането на целите и приоритетите.

Общинският план за развитие обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинираната визия, цели и приоритети за постигане на стратегическите цели, обвързани от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и нейното устойчиво развитие.

Документът определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината и служи като инструмент за взимане на решения и управление на общината като цяло, а също и за планиране и управление на дейността на общинската администрация. Разработването на ОПР на Община Шумен 2014-2020 г. отчита стратегическата рамка, залегнала в актуализираните документи за изпълнение на действащите планове и стратегии, като в него се формулират изводи и предложения, надграждащи постигнатите резултати.

Визията, заложена в проекта за Общински план за развитие за периода 2014 – 2020г., е формулирана след провеждане на поредица от публични обсъждания: Община Шумен 2020 г. - модерна и сигурна, с привлекателен административен и образователен общински център, с висока степен на достъпност и благоприятна екологична жизнена среда, съхраняваща хилядолетната си история и устремена към бъдещето.

Анализът на предварителната оценка на плана показва, че визията е в съответствие с регионалния потенциал на общината обусловен от териториалното ѝ разположение, състоянието на икономическите и социални тенденции, потребностите в региона, силните страни и възможностите за развитие.

Стратегията, разработена в проекта на ОПР, отчита основните политики, начертани в анализирания документи, като ги съобразява с факторите, условията и потенциала за развитие на общината, мрежата от населени места и отделните сектори. Взети са предвид и документите, които към настоящия момент са вече разработени в общината и имат пряко отношение към настоящия програмен период – на първо място това е Интегрираният план за градско възстановяване и развитие на гр. Шумен, одобрен с решение № 468 от 25.07.2013г. на Общинския съвет, за който трябва да бъде осигурено финансиране по Оперативна програма „Региони в растеж”, поради това всички проекти които предвижда Интегрираният план да се реализират в рамките на обособените 3 зони, са включени в ОПР, тъй като се очаква да бъде заделено финансиране за неговото осъществяване.

На тази основа са дефинирани 4 приоритета в рамките на времевия хоризонт 2014- 2020:

Приоритет 1: Развитие на местната икономика и постигане на икономически растеж, основан на знанието и иновации чрез ефективно използване на ресурсите и привличане на инвестиции;

Приоритет 2: Подобряване качеството на жизнената среда, изграждане и възстановяване на техническата инфраструктура и околна среда на територията на община Шумен;

Приоритет 3: Развитие на човешките ресурси, чрез инвестиции в образованието, културата, здравеопазването и социалните дейности;

Приоритет 4: Укрепване на институционалната среда в услуга на гражданите и бизнеса.

Формулировката на приоритетите кореспондира напълно с адекватната насока на развитие на общината в съответствие с дефинираните преди това проблеми и потребности на региона и с обособените силни и слаби страни, възможности и заплахи. Кумулативното изпълнение на приоритетите ще доведе

до разностранни положителни ефекти – ще се мотивира населението да остане в града да работи и да се развива професионално, ще се повлияе демографският профил на града, ще се намали средната възраст на населението, ще се създаде възможност за подобряване на бизнес средата и привличане на бизнеса към публично-частни партньорства с цел осъществяване на дейности в обществен интерес.

Към всеки от приоритетите са формулирани специфични цели. Целите са в съответствие и с европейските, националните и регионални стратегически приоритети, включително заложените в Стратегия „Европа 2020” цели за постигане на устойчив, приобщаващ и интелигентен растеж. Дефинициите на специфичните цели дават ясна представа за това, какво се очаква да бъде постигнато и какви са пътищата и средствата за постигане на желаните резултати. Целите са дефинирани в реалистичен и достижим за общината аспект. Контекстът на целите в пълна степен отразява необходимостта от възможните интервенции за осигуряване на решения по отношение на съществуващите потребности и ограничения, разрешаване или намаляване на техния негативен ефект.

Приоритетите и специфичните цели, както и проектите за постигането им, са показани в приложената таблица.

В края на 2017г. беше извършена Междинна оценка на Общинския план за развитие, в която беше включена оценка на общото въздействие и бяха отчетени промените в социално-икономическата среда в периода на изпълнение на ОПР на национално и местно ниво и бяха направени изводи от сравнителния анализ. **Промени в демографската картина и социалната сфера**

През анализирания период се наблюдава продължаващо влошаване на състоянието на възрастовата структура на населението на община Шумен, макар и с намалени темпове, което води до промени в разпределението на населението под, във и над трудоспособна възраст.

Застаряването на работната сила в условия на динамичен пазар на труда с постоянно променящи се изисквания към квалификацията и професионалните умения на заетите поражда необходимостта от непрекъснато повишаване на общия потенциал и учене през целия живот на работната сила. Проблемът с деформираната възрастова структура на територията е остър, тъй като днешната структура ще определя възпроизводството на населението и на работната сила през следващите десетилетия. Очаква се тенденцията на намаляване на населението в трудоспособна възраст да се запази и през следващите години. За община Шумен, както и за областта, е налице процес на демографско остаряване, изразяващ се в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под 20 години и увеличаване на дела на населението на 65 и повече години. Прогнозите на Националния статистически институт са, че този процес ще продължи и в следващите години. Промените във възрастовата структура през последните години се характеризират с увеличаване относителния дял на лицата над 65-годишна възраст и намаляване дела на детското население и населението в трудоспособна възраст. Към 31.12.2019г. възрастовата група до 20 години обхваща 19 % от населението на общината, а тази над 65 години – 18 %.

Застаряването на населението поражда редица здравни, социални и икономически проблеми. Увеличените потребности от здравни грижи и социално подпомагане водят до увеличаване на разходите в тези сфери и необходимост от по-големи ресурси.

Данните за последните няколко години показват, че населението в селата на общината запазва относителния си дял – 13.7 % за 2013 г. и 13.8 % за 2019 г.

Ситуация на пазара на труда

Икономически активното население обхваща всички лица на 15 и повече навършени години, които са заети или безработни. През 2019г. коефициентът на заетост на населението между 15 и 64 години за Област Шумен е 66.6 % и е с 2.0 процентни пункта по-висок спрямо 2018г.

Възстановяването на пазара на труда в страната и на територията на община Шумен продължава и през 2018 г., като коефициентът на безработица е значително по-нисък от този за страната и областта. През 2013 г., в разгара на кризата на пазара на труда, коефициентът на безработица в общината е 7.2%, а за област Шумен 21%. В периода до 2019 г. безработицата значително намаля. Средногодишното равнище на безработица за 2019г. за област Шумен е 9.1 %, с 1.3 процентни пункта по-ниско спрямо предходната година, и е 3.2 % за община Шумен, с 0.2 пункта по-ниско от 2018г.

Сравнително бързото възстановяване на пазара на труда на територията на община Шумен е последица от подобряването на икономическата конюнктура в общината, поне що се отнася до осезаемо положителен ефект върху пазара на труда, както и сравнително високата трудова мобилност на населението, не се наблюдава и сериозен проблем с квалификацията и образованието на работоспособното население.

Стимулирането на заетостта на пазара на труда в община Шумен е необходимо условие за растежа в развитието на местната икономика. Разкриването на нови работни места и създаването на устойчива заетост е предпоставка и за подобряването на демографско-социалната среда в община Шумен. По-голяма част от трудовите ресурси на общината са съсредоточени в нейния административен център – Шумен. Трайната заетост в малките населени места на общината намалява, както и делът на новоразкритите работни места по селата. Продължават миграционните процеси на работна ръка от селата към административният център.

Въпреки ясно изразената тенденция на намаляване на безработицата на територията на община Шумен все още съществуват рискови групи на пазара на труда, към които трябва да бъдат насочени специални политики. Много фирми от региона и отделни лица се възползват от възможностите, предоставени от оперативните програми за засилване на икономическата активност, обучения по предприемачество за младежите и продължително безработните, курсове за преквалификация за безработните и заетите лица, модернизирани на образователната система, така че тя в по-голяма степен да отговаря на изискванията на работодателите.

Въпреки подобряването на пазара на труда заплащането продължава да бъде сравнително ниско. Основните фактори за наблюдавания ръст на заплащане са два – повишаването на минималната работна заплата и

положителните тенденции в икономическото развитие. Намаленият брой на безработните на чисто пазарен принцип води и до ръст на предлаганото заплащане, тъй като все повече работодатели се конкурират за все по-малко безработни - особено в икономически дейности, където свободните специалисти са малко. Средната работна заплата за областта се е повишила от 7 405 лв. през 2013г. на 9 994 лв. за 2017г., а за община Шумен съответно от 7514 лв. на 10 444 лв.

Индустрията продължава да е основен източник на заетост за нискоквалифицираните кандидати за работа. Сравнително малък дял от нискоквалифицираните хора се налага да разчитат на финансирани от общините дейности и субсидирана заетост.

Икономическо развитие на територията на община Шумен

Случващото се в икономиката на национално и международно ниво оказва влияние и върху общинската икономика – започналото оживление в икономиката и подобряването на икономическите показатели за страната след 2014 г. беше една от причините за установяване на тенденция на ограничаване на темпа на спад и към подобряване на някои от показателите. Като цяло след процеса на преодоляване на доскорошната стагнация се наблюдава отчетлива тенденция към нарастване на обема на инвестиции в областта – 103 млн. € за 2016г., 108 млн. € за 2017 г. и 117 млн. € за 2018г. Повишаването на резултатите от икономическата дейност при всички дейности показва повишаване на ефективността на икономиката в общината.

Продължават усилията ни за създаване на условия за развитие на индустрията и намаляване на административната тежест върху бизнеса, за да има увеличаване на доходите и перспективи за развитие на младите хора. Създаването на добър инвестиционен климат стимулира утвърдените производители в района да продължават да правят нови инвестиции, както и привлича нови за района и страната инвеститори.

Водещият български производител на алуминиеви изделия "Алкомет" АД заедно с празнуването на 20 години устойчиво развитие откри нова 2500-тонна преса за алуминиеви профили, която представлява част от годишната инвестиционна програма на фирмата за 69 млн. лв., включваща още нова линия за непрекъснато леене и студеновалцов стан. С новите мощности дружеството разкрива 100 нови работни места.

„ТЕСИ“ ООД – утвърден лидер на пазара за уреди за отопление и топла вода, откри нов логистичен терминал на стойност над 7 млн лева с площ 4 500 кв.м.

Започна изграждане на нов търговски център непосредствено до Хипермаркет „Практикер“, където ще бъде обособена зона с разнообразие от магазини и обекти за развлечения.

Продължава дейността по реализиране на проекта „Индустриален парк – Шумен“ и привличане на нови инвеститори. Интересът към нови производствени и логистични площи е причината да започне развитието на новата Подзона С. Тя е с обща площ 590 дка, от които на инвеститори ще бъдат предложени около 390 дка, а останалата част е за инфраструктура. Планираната инвестиция е приблизително 6 млн. лв. Средствата са за изграждане на пътища,

снабдяване с електричество, газ, вода и канализация и прокарване на оптични мрежи.

Дружеството продължи да развива създадените партньорски отношения с Агенцията за насърчаване на инвестициите и търговските представителства на Р България в чужбина.

През 2019г. са сключени окончателни договори за продажба на още пет парцела, от които два са разположени в новата Подзона С.

Независимо от непрестанните дейности по подобряване на инфраструктурата в Подзона А и водените търговските преговори за продажба на терени, основните усилия на компанията бяха съсредоточени в подготовката на новата Подзона С. През годината бяха изпълнени строително-монтажни работи за изграждане на уличната мрежа в зоната, полагане на маркировка и сигнализация и улично осветление.

Община Шумен продължава да работи в посока към насърчаване на активното партньорство между местната власт, бизнеса, браншовите организации и средите на науката и образованието. Съвместно с водещи инвеститори от региона общината участва в учредяването на Сдружение „Регионален иновационен център – Шумен“ с цел обединяване на усилията за подпомагане и насърчаване на изграждането и развитието на съвременна научноизследователска и иновационна инфраструктура за провеждане на научни и практико-приложни изследвания от отворен тип, както и трансфер на технологии, способстващи за ускорено икономическо и социално развитие на Североизточен регион, както и за насърчаване развитието на международното научноизследователско и иновационно сътрудничество.

През 2019г. продължи дейността на Областния информационен център. Бяха проведени публични информационни събития с бенефициенти по оперативните програми, на които центърът представи успешни иновативни проекти в сферата на земеделието, науката и образованието, реализирани в област Шумен с финансовата подкрепа на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) през програмен период 2014 - 2020 година. Продължиха информационните кампании за открити процедури за кандидатстване по оперативните програми. Бяха проведени допълнителни събития – обучение на служители от общинската администрация, информационно събитие за читалищни библиотеки, съвместно събитие по международен проект „EUROPOLY“, информационно събитие съвместно с представителя на МОН в Брюксел и др. Беше проведен конкурс за млади предприемачи „Имам идея“. В събитията на Областния информационен център са участвали над 900 посетители.

Общинските предприятия бяха реструктурирани и оборудвани с нова техника за близо 2 700 000 лв.

По отношение на обслужването на бизнеса общинската администрация се стреми към развитие на е-община, подобряване ефективността на процесите в общинската администрация, изграждане на информационна система за координация, наблюдение и контрол на изпълнението на публичните политики, изграждане на електронно управление, работа в мрежа с други административни структури.

Повишаване на конкурентноспособността на туристическия продукт на дестинация „Туристически регион Шумен“, чрез пълноценно използване на наличните културно-исторически ресурси, подобряване на информационната и рекламна среда и усъвършенстване на нови събитийни форми на туристическо предлагане беше основна цел за развитие на туризма в община Шумен през годината. 185 000 души са посетили музеите в района през годината, с 27.7% са се увеличили чуждестранните туристи, по данни на НСИ.

Популяризирането на събитийния календар на община Шумен в електронните медии в национален план, включително чрез използване на възможностите на социалните мрежи, електронни табла на ключови места в града и др. съвременни информационни канали, е приоритет с изключителна важност за развитието на туризма в региона. През изтеклата година продължи насищането на възрожденските къщи и пространствата около тях с дейности и събития, снимане на клипове на местни фолклорни и ученически групи, възстановки на местни традиции и обичаи от ученици. Част от усилията и ресурсите бяха насочени към поддържане в добро състояние на къщите във Възрожденски комплекс – Шумен и Мемориален комплекс „Създатели на българската държава“. В началото на 2020г. Министерството на културата откри производство по издаване на общ административен акт за предоставяне на статут на обект „Мемориален комплекс „Създатели на българската държава“ с класификация на архитектурно-строителна и художествена единична недвижима културна ценност от най-ново време и с категория „национално значение“.

Продължи работата по възстановяване и опазване на културното наследство и насърчаване на развитието на културните дейности. Ремонтираха се три хранилища в РИМ Шумен със средства на музея. Така беше извършен и ремонт на покривните площи на административната сграда на музея, както и цялостен ремонт на новата експозиция на къща музей „Панайот Волов“. Ремонтни дейности са извършени и в преотстъпените за ползване от страна на музея две къщи на ул. „Стара планина“, в дом „Авшарян“. В Национален историко-археологически резерват „Мадара“ вече е на разположение помощен механизъм за посетители с двигателни увреждания, изработен е и проект за издаване на пътеводител за хора с увредено зрение.

На 18 април 2019 г. бе открита нова временна изложба „Шуменска крепост – земя на древни култури“, разположена в сграда реновирана по проект на РИМ Шумен „От тука започва България“. За нуждите на туристите изцяло бяха обновени информационните табели. Външното пространство пред новосъздадената експозиция беше оформено като лапидарий, монтиран беше далекоглед.

Съборите „Дни на предците“ в НИАР Плиска и „Магическата Мадара“ събраха огромен брой посетители. Националният средновековен събор в култовото средище бе проведен за първи път през 2016 г. със съдействието на Община Шумен.

Културно-историческите забележителности са относително непроменлива даденост, която трябва да продължи да се рекламира иновативно. Активно се

работи върху внедряване на технологични иновативни продукти. Продължи предлагането на интерактивни иновативни игри.

Заработи нова технология в РИМ - платформата „Добавена реалност“ - специфична информационна система, даваща достъп до различни презентации и кратки филми за материалите и темите, застъпени в музейните експозиции. Посетителите на музея могат лесно да се възползват от тази допълнителна услуга чрез своите мобилни устройства. Разработено беше ново мобилно приложение за гостите на НИАР „Мадара“ сами да бъдат свои гидове – то е достъпно в интернет страницата на музея и е предназначено за пешеходен туризъм.

Регионален исторически музей получи дарение от дарителска кампания на Villa „Ние обичаме България“ за оборудване на информационен център на територията на НИАР „Мадара“ и работи успешно особено за младежите, които посещават обекта.

РИМ-Шумен получи отличие „Златен приз“ в категория „Съхранение и популяризиране на културното наследство“ – награда на списание „Туризм и отдих“, Музей на годината за 2017 г. за организирането на временната експозиция „Градски бит“, разположена в комплекс „Авшарян“, почетен знак – печат на цар Симеон Велики – златен и грамота за принос в развитието и утвърждаването на българската култура и национална идентичност. Регионален исторически музей – Шумен спечели специално признание за внимание към посетителите и отвореност. Международното отличие бе получено по време на връчването на наградите „Жива“ за най-добър славянски музей. Официалната церемония се проведе от 12 до 15 септември в Националния технически музей в Прага, Чехия; Грамота за принос в популяризиране на нематериалното културно наследство за изложбата „Светлописците на Шумен“, връчена от Регионален център за опазване на нематериалното наследство – София, ЮНЕСКО на Панаир на музейните изложби, Русе 24 – 26 октомври 2018г.

Подобрихме рекламната дейност на предлаганите туристически услуги. Бяха разработени и отпечатани тематично обособени рекламни материали за обектите и услугите, предоставяни от предприятието. Бяха направени публикации в специализирани туристически издания, рекламиращи туристическа дестинация Шумен: списание „Черга“, списание „Еврорегион“, туристически кид на „Топ кар“ за индивидуални туристи, в. „Движение“ и др. Участие в дискусия „Чудесата на България“, част от кампанията на в. „Стандарт“.

Стартира изготвяне на документален информационно рекламен филм, който ще представя община Шумен, промените, новостите и развитието през последните години. Ще се рекламира регионът и неговите туристически, исторически и културни обекти, природа, забележителности. Изготвен е рекламен клип, подходящ за всяка онлайн рекламна кампания, 4 бр. импресии, подходящи за информационно-рекламни кампании. Излъчва се рекламен клип с цел достигане до всички зрители и възрастови групи, а импресиите се излъчват на ротационен принцип в ефира на „Това е България“, ТВ канал, който се разпространява в над 50 държави.

С помощта на публично-частното партньорство се реализира единен билетен център.

Подобрихме туристическата дейност. Шуменски университет „Епископ Константин Преславски”, Дирекция на природен парк „Шуменско плато” и ОП „Туризъм, публични прояви и атракции“ поставиха началото на съвместна дейност по атракции, научна и изследователска работа, кръжочна дейност с Астрономическа обсерватория. Организирахме масово наблюдение на голям екран на пълно лунно затъмнение.

Съвместно със специалисти от Шуменски университет „Епископ Константин Преславски” разработихме Програма за развитие на туризма в Община Шумен.

Предложихме нови атракции от ОП „Туризъм, публични прояви и атракции“: интерактивна картичка, рекламираща МК „Създатели на българската държава”; интерактивна игра „Изследователи” за МК „Създатели на българската държава”; интерактивна игра за деца „Кубове и пъзели” - за поддръжане и визуализация на местни туристически обекти.

Бяха разработени пешеходни маршрути: „Архитектурният Шумен”, „Араста нашепва”, „Духовните храмове на Шумен”, „Панорамна обиколка на Шумен”, „Уловени мигове на Шуменско плато”, „Шуменските будители”. Организират се тематични атракции „Зимата в Шумен е страхотна”, „Баба Марта”, „Ден на Европа”, „Вече съм грамотен” – тържествени церемонии за деца, завършващи начална образователна степен, „Коледна поща”.

ИНФРАСТРУКТУРА, БЛАГОУСТРОЯВАНЕ И ЕКОЛОГИЯ

През 2019 г. бяха реализирани инфраструктурни обекти в различни области с цел подобряване на условията за живот и обновяване на градската Приключи благоустройството на зоната около Многофункционалната спортна зала „Арена Шумен“. Върху площ от 21 декара беше изграден парк с места за отдих, детска площадка и автоматизирана поливна система за поддръжане на зелените площи, а в района на парка бяха засадени близо 200 нови дръвчета.

С европейски средства бяха подменени тротоарните настилки, осветлението и облагородихме зелените площи в близост до Диагностично-консултативния център I – ЕООД, около кръстовището на бул. „Симеон Велики” и ул. „Станционна”, по ул. „Съединение” от Пенсионерски клуб №7 до Съдебната палата. Беше извършена цялостна рехабилитация на ул. „Тича”. По най-големия проект за подобряване на градската среда в кв. „Тракия” изградихме близо 22 000 кв. м. нови тротоари.

Със собствени средства започна поэтапно изграждане на енергоефективно улично осветление, подмяна на старата и изграждане на нова кабелна мрежа. Проектът предвижда рехабилитация на всички входно-изходни артерии, булеварди и улици, които са най-натоварени с автомобилен и пешеходен трафик.

Приключи санирането на последните обекти от 27-те жилищни блока, реновирани по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради. Над 4000 шуменци вече живеят в обновени жилища.

Бяха изградени нови паркови пространства и зелени площи. Оформихме района около двете възрожденски къщи „Елеонора“ 1 и „Елеонора“ 2 като арт зона с нови пейки, чешма, градинско осветление, кътове за почивка и открита експозиционна площ, на която са поставени каменни пластики. Обновихме площада пред Съдебната палата в Шумен с нови тротоари, алейни настилки и цветен паваж, парково осветление и декоративни ЛЕД светлини, храсти и цветни площи. Красивото водно огледало и водната каскада привличат шуменци и превръщат площада в любимо място за отдих и срещи.

Бяха укрепени най-силно засегнатите от ерозия и заплашени от свличане на земни маси участъци по брега и коритото на река Енчова, за да предотвратим свличане на пътното платно.

Построени са 28 детски площадки в централната част и в кварталите на града, две спортни игрища за футбол и баскетбол, три нови площадки за стрийт фитнес за игра и спорт на младите хора.

Беше изградена улична канализация за отвеждане на отпадъчните води от площадката на Общинския приют за безстопанствени кучета. Направихме три нови площадки за свободно разхождане на кучета, оборудвани със съоръжения за игра на домашните любимци.

Старото осветление в селата Белокопитово, Илия Блъсково и Благово беше подменено с енергоефективно с дистанционно управление. Ремонтирахме сградите на 12 кметства, на училища, детски градини и читалища в селата на общината. Подменихме покривни конструкции, подови настилки, дограми и др.

Със средства по Програма ЗОВ в рамките на Българо-швейцарската програма за сътрудничество беше изграден нов учебен център, здравен кабинет и нови санитарни възли в ОБУ “Хр. Ботев” в село Ивански. Направихме основен ремонт на Здравната служба и изградихме нови АГ и педиатричен кабинет.

Завършен беше ремонтът на моста над река Камчия в село Салманово. Укрепиха се устоите и беше обезопасено пътното платно на пътя Мараш – Салманово.

Беше извършена реконструкция на външен водопровод от Водоснабдителната система на селата Новосел, Средня и Черенча.

Беше извършен основен ремонт на ул. “Преслав”, разширихме платното в частта от бул. “Мадара” до кръстовището с ул. “Съединение”, направихме нови тротоари, паркоместа, осветление, зелени площи и места за отдих. Коренно променихме облика на района около училищата, за да осигурим безопасността на децата и учениците и да създадем удобство за гражданите.

Бяха асфалтирани изцяло или по-големи участъци на още 20 улици в Шумен. Подмененихме над 6000 кв.м. тротоарни настилки в различни райони на града. С помощта на спонсори бяха осветени 11 пешеходни пътеки в близост до детски градини и училища с енергоспестяващо осветление.

Извършва се реконструкция на ул. “Петър Парчевич” с разширяване на пътното платно и цялостно преасфалтиране в участъка от ул. „Кирил и Методий“ до ул. „Васил Априлов“, изградихме нови бордюри, тротоари и енергоефективно осветление.

През изминалата година приключиха строително-ремонтните работи по новите сгради на Дома за стари хора, който вече е пребазиран.

Продължи обновяването на автобусните спирки в града. Започнахме изграждането на система за видеонаблюдение на обществени места, на входовете и изходите на Шумен.

След изготвянето на работен проект за изграждане на Пречиствателна станция за питейна вода беше проведена процедура по ЗОП за избор на изпълнител.

Беше изградена площадка за разделно събиране на опасни отпадъци както и прилежащата техническа инфраструктура към нея. Там вече се предават стари бои, лакове, живакосъдържащи препарати, лекарства, електрически уреди и други. Поставихме на пет места в града съдове за събиране на ненужни дрехи, обувки и текстилни материали, за да се предотврати разпиляването им до контейнерите за смесени отпадъци.

Над 2000 дръвчета бяха засадени на различни места в града - в централната част, по улиците “Панайот Волов”, “Кирил и Методий”, “Марица”, “Съединение”, “Добруджа”, „Владайско въстание”, „Шуменска комуна”, в района около зала „Младост“, в кварталите „Тракия“, „Гривица“, „Дивдядово” и др., а също и по селата на общината. Бяха изградени две оранжерии за производство на цветя с капацитет от 50 000 коренчета годишно и 90% от сезонното зацветяване в града и села вече се извършва със собствено производство.

Проекти, финансирани по оперативните програми и други донори

Като инструмент за допълваща и компенсираща финансова помощ в контекста на изпълнението на приоритетите на Общинския план за развитие на Община Шумен 2014 - 2020, продължи управлението и изпълнението на проекти, финансирани по оперативни програми и други източници.

Приключи изпълнението на най-големите проекти по процедура BG16RFOP001-1.014 - Изпълнение на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020-Шумен „Подобряване на образователната инфраструктура в град Шумен“ и „Благоустрояване и рехабилитация на части от техническата инфраструктура на град Шумен“.

По Административен договор за предоставяне на БФП по процедура за директно предоставяне BG16RFOP001-1.014-0001-C01/04.01.2017г. по проектно предложение „Благоустрояване и рехабилитация на части от техническата инфраструктура на гр. Шумен“ на стойност 7 178 080,96лв., финансиран по ОПРР 2014-2020, бяха изпълнени следните обектите на интервенция по проекта, включени в Инвестиционната програма на общината:

→ Благоустрояване, изграждане и рехабилитация на пешеходни алеи и тротоари (вкл. улично осветление)“ в района на кв. Тракия (11 бр. улици) на стойност 3 266 653.64 лв.

→ Рехабилитация на ул. „Тича” на стойност 910 504.50 лв.

→ Благоустрояване на зелена площ до „ДКЦ I – Шумен“ ЕООД на стойност 547 458.12 лв.

→ Благоустрояване на района на кръстовището на ул. „Станционна”, бул. „Симеон Велики” (в т.ч. тротоари, вътрешно-квартални алеи, площадки, осветление) – стойност 1 118 520.10 лв.

→ Благоустрояване, изграждане и рехабилитация на пешеходни алеи и тротоар в района на ул. „Съединение“ (в т.ч. улично осветление и озеленяване) от Пенсионерски клуб № 7 до Съдебната палата на стойност 523 915.62 лв.

По Административен договор за предоставяне на БФП по процедура за директно предоставяне BG16RFOP001-1.014-0002- C01/03.10.2017г. по проектно предложение „Подобряване на образователната инфраструктура на град Шумен“ на стойност 13 041 080,00 лв., финансиран по ОПРР 2014-2020, бяха извършени цялостно саниране и мерки за енергийна ефективност на четири училища, включени в Инвестиционната програма:

→ СОУ „Васил Левски” – стойност 2 990 321.09 лв.

→ СОУ „Трайко Симеонов” – стойност 4 503 676.03 лв.

→ НУ „Илия Рашков Блъсков” – стойност 952 760.76 лв.

→ СОУ „Панайот Волов” – стойност 2 914 357.24 лв.

След извършено цялостно преработване на проектите за останалите три обекта, включени в Инвестиционната програма, проектът за изграждане на нови социални жилища с общо 51 апартамента на стойност 2 929 500,00 лв. беше подаден към УО на ОПРР през м. януари 2019г. и към момента се очаква покана за сключване на договор за БФП. Останалите два проекта по Културна инфраструктура - за цялостно саниране за енергийна ефективност и достъпна среда на Общински младежки дом на стойност 1 910 781.90 лв., и за цялостна реконструкция на Летен театър в гр. Шумен на стойност 1 596 596.77лв., следва да бъдат подадени до края на 2020 г. чрез финансовия посредник съгласно изискванията на Оперативна програма „Региони в растеж“.

През 2019г. беше сключен договорът за БФП по проект „Центрове за грижа за лица с умствена изостаналост“ на стойност 1 099 922.88 лв.

Със санираните през 2019г. 7 блока на стойност 5 873 097.82 лв. с ДДС реновираните многофамилни жилищни сгради по Национална програма за енергийна ефективност станаха общо 27 на обща стойност 25 743 605.33 лв.

По административен договор за предоставяне на БФП по процедура за директно предоставяне BG16M1OP002-5.002-0007-C01/07.06.2017г. на стойност 97 456,40лв., финансиран по ОПОС 2014-2020 беше разработена Общинска програма за качеството на атмосферния въздух“.

По Българо-Швейцарската програма на ПУДООС беше завършен проектът за реализация на пилотен модел за екологично събиране и временно съхранение на опасни отпадъци от домакинствата. Депото за опасни отпадъци беше въведено в експлоатация през 2019г.

По Кампания „Чиста околна среда“ на ПУДООС през 2019г. бяха подадени 35 и спечелени общо 7 проекта и беше извършено благоустрояване и озеленяване на 2 площадки, 2 училища и 3 детски градини.

Приключиха дейностите по обновяването на ДГ „Пролетна дъга“ в Шумен, ОБУ „Христо Ботев“ в с. Ивански и здравната служба в село Ивански по Програма ЗОВ (Здраве и образование за всички) в рамките на Българо-швейцарската програма за сътрудничество.

ДГ „Космонавт“, ДГ „Братя Грим“, ДГ Светулка“, ДГ „Звънче“, ДГ „Латинка“, ДГ „Буратино“ кв. Макак, ДГ „Изворче“ и ДГ „Слънце“ през 2019г. реализираха различни образователни проекти по КД 1 и КД 2 на Европейска програма „Еразъм +“ с партньори от различни държави.

През 2019г. по Европейска програма „Еразъм +“ продължи изпълнението на проект от СУ „Сава Доброплодни“, гр. Шумен на стойност 45 000 лв.

Детските градини от общината участваха в проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, насочен към подпомагане на ранното обхващане и образователното приобщаване на деца от уязвими групи в предучилищното образование и подкрепа на достъпа им до качествено образование.

III-то ОУ „Д. Благоев“ - гр. Шумен, ОУ „В. Левски“ - с. Градище, ОУ „П. Волов“ - с. Мадара, VI-то ОУ „Еньо Марковски“ - гр. Шумен, ОУ „Хр. Ботев“ - с. Ивански, СУ „Тр. Симеонов“ - гр. Шумен, ПГОХХТ - гр. Шумен и ПГССХТ - гр. Шумен участваха в проект „Всеки ученик ще бъде отличник“, финансиран от Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“, град Велико Търново. Проектът е насочен към превенция на отпадането и задържане на ромските деца в училище, увеличаване на броя на реинтегрираните / записаните отново в училище деца, увеличаване на броя на възрастните роми, включени във форми на учене през целия живот, чувствително увеличаване на процента на ромските младежи, които продължават своето образование в средни училища/ гимназии.

Много училища и детски градини се включиха в проекта на Фондация „77“ „Гората.бг – 100 000 садим гора“.

Община Шумен продължава участието си като партньор по проект „Европоли – иновативен подход „отдолу – нагоре“ за борба с евроскептицизма чрез работа в мрежа“ по програма „Европа за гражданите“, като партньор общината получи финансиране в размер 13 330 евро.

Община Шумен е бенефициент по проект „Гражданите на Европа“ на стойност 16 630 €, финансиран по програма „Европа за гражданите“, с партньори общините Ксанти, Браила и Струмица.

Регионалният исторически музей – Шумен реализира различни проекти, финансирани от Министерството на културата – „Стъклена феерия през вековете“, „Отводняване на защитно покритие на Кръгла каменна площадка „Арена“, „теренни археологически проучвания в НИАР „Плиска“, селищна могила „Банята“ – с. Иваново, селищна могила „Нуруюк“ – с. Сушина“, „Геофизични изследвания в обекти на РИМ – Шумен“.

През 2019 година Общински фонд „Култура“ продължи да осигурява експертна подкрепа на кандидатстващите организации - физически или юридически лица, условия за развитие на иновативни практики и нови експериментални форми на културна дейност, и традиционно подкрепи

прилагането на адекватни културни политики на общинско ниво. През годината са финансирани общо 45 проекта на обща стойност 76 020 лв.

Общинският план за младежта за 2019 г. съдържа девет приоритета: насърчаване на икономическата активност, кариерното развитие на младите хора и ограничаване на младежката безработица; подобряване достъпа на информация и качествени услуги; насърчаване здравословен начин на живот; превенция на социалното изключване на млади хора; развитие на младежкото доброволчество; повишаване на гражданската активност, подпомагане развитието на таланта, творческите умения и културното изразяване; развитие на младите хора в малките населени места и селските райони; развитие на межкултурния и международен диалог и повишаване на ролята на младежите в превенцията на престъпността. Следването на приоритетите, придружени със съответните специфични цели и дейности, води до реализиране на идеята за подобряване качеството на живот на младите хора в Община Шумен. Предвидените годишни дейности в отчетения период са насочени към младежките общности на Община Шумен, организирани във формални и неформални структури на местно ниво, на възраст 15-29 години. През 2019 година са проведени две сесии за финансиране на младежки проекти от общинския бюджет съгласно Правилника за финансиране на младежки проекти, по тях са финансирани общо 16 проекта на обща стойност 25 395 лв.

По линия на Общинския младежки съвет са реализирани 10 проекта в различни области, финансирани от различни донори.

В социалната сфера през 2019г. община Шумен работи по следните проекти:

Проект: BG05M9OP001-2.040-0078: “Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Община Шумен“. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз. Изпълнява се от община Шумен. Бюджет: 482 528,96 лева. от които 410 149,62 лв. - финансиране от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и 72 379,34 лв. - национално съфинансиране. Срок на изпълнение: 29.05.2019 г. – 29.01.2021 г. Основната цел на проекта: Подобряване на качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора, чрез изграждане на мрежа от услуги в домашна среда.

Проект „Център за ранно детско развитие в община Шумен“ по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”: Бюджет:616 417,75 лв. Срок на изпълнение: стартира на 01.09.2016 г., приключва на 31.12.2020 г. Целеви групи по проекта са деца от 0 до 7 години в риск и техните семейства; семейства с деца от 0 до 7 години, включително с увреждания, както и деца от 0 до 7 години, включително с увреждания, настанени в институции. Предоставят се професионални услуги за ранна интервенция на уврежданията, пряка работа с децата с увреждания и техните родители, включително рехабилитация и дейности за консултиране, обучение, мобилна работа с детето в неговия дом. Като цяло от стартирането на проекта броят на преминалите деца е 155, а родители - 99.

Проект „Осигуряване на топъл обяд в община Шумен“, финансиран от Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане. Бюджет: 262 068,84 лв. Проектът стартира на 01.10.2016 г. и приключи на 31.12.2019 г. Целеви групи по проекта бяха лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане; лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, установено от Дирекция „Социално подпомагане“ – Шумен; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии - за осигурителен стаж и възраст; за инвалидност; наследствени пенсии; пенсии, несвързани с трудова дейност; скитащи и бездомни деца и лица. Обслужвани ежедневно по 120 лица.

Проект „Приеми ме 2015“-II етап, финансиран по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Община Шумен е партньор на Агенция социално подпомагане в реализирането на проект „Приеми ме 2015“ със сключено Споразумение за партньорство до 31.12.2020 г. В качеството си на партньор, Община Шумен има управленска отговорност да реализира проекта на областно ниво чрез планиране, организиране, координиране и отчитане пред Агенция за социално подпомагане. В община Шумен са утвърдени 32 приемни семейства, а децата, пребиваващи в приемни семейства към 29.02.2020 г. са 45.

По програмите за заетост през 2019г. от Бюрото по труда е осигурена заетост на 43 лица.

По Проект „Обучения и заетост“ за хора с увреждания работят общо 33 лица, на длъжности: Технически секретар, Портierer, Работник, кухня, Чистач. Част от работните места са на територията на кметствата от община Шумен. Целта на програмата е интегриране на неактивни и безработни лица с трайни увреждания на възраст над 29 г. в заетост при работодател в реалния бизнес или институции на местното самоуправление чрез обучения.

По Проект „Обучения и заетост за младите хора“ с увреждания са назначени 7 лица на длъжности: Технически секретар и Чистач. Целта на проекта е интегриране на неактивни и безработни младежи с трайни увреждания на възраст до 29 г.вкл., в заетост при работодател в реалния бизнес или институции на местното самоуправление чрез обучения, съобразени с индивидуалните нужди на работното място.

Националната програма „Активиране на неактивни лица“ е с продължителност 31.12.2020 г. и има за цел да активира и включи на пазара на труда неактивни и обезкуражени лица, да ги привлече и мотивира за регистрация в бюрата по труда, за да получат те право за включване в обучение и/или заетост. По програмата на длъжност “Младши специалист, младежки медиатор” е наето едно лице и едно - на длъжност „Организатор, общественополезен труд“.

По „Национална програма за заетост и обучение на хора с увреждания“ с основна цел повишаване пригодността за заетост и осигуряване на заетост на регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ безработни хора с трайни увреждания или преминали успешно курс на лечение за зависимост към

наркотични вещества хора в трудоспособна възраст, е осигурена заетост на едно лице за период от 24 месеца.

През 2019 година Община Шумен в изпълнение на целта си за подобряване на Електронните административни услуги, се включи в системата за сигурно Електронно връчване (е-Връчване). Системата позволява изпращане и/или получаване и съхраняване на електронни документи за/от публични органи, физически и юридически лица. Комуникацията чрез системата за е-връчване замества класическия метод за доставка на писма.

През 2019 година, чрез услугата "Предоставяне на персонална справка на физическо лице за достъп от трети лица до негови данни, налични в регистри през Средата за междурегистров обмен RegiX", стана възможно всяко физическо лице, регистрирано в системата, да направи справка за достъп до личните му данни от трети лица и свързаните с обстоятелството правни основания.

В Центъра за информация и услуги на Община Шумен е въведен компютърен терминал, даващ достъп до информация и приложения за комуникация и услуги. Община Шумен е присъединена към „Единен модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги“. В реална среда е предоставена възможност за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги (ЕАУ) и реализацията им чрез ресурсите на електронното управление.

Успешно приключи инициативата ни за WiFi4EU, за предоставяне на висококачествен интернет достъп на граждани и посетители на ЕС чрез безплатни точки за безжичен достъп на обществени места, като паркове, площади, обществени сгради, библиотеки или здравни центрове в град Шумен. В Община Шумен през 2019 година завърши инсталирането на точки за безжичен достъп.